

harmoningos
asmenybės
institutas

Atkurkime šakninius ryšius su gamta

prof. dr. Rimvydas Jasinavičius

2011 m. rugsėjo 28-29 d. Integralinės erdvės konferencija

XXI amžiaus renesansas: inovatyvios mokymosi ir bendradarbiavimo formos.

Bendruomeninės valiutos projektai

Daugiau informacijos: info@hai.lt, tel.: 8 5 262 8622, 8 610 61272

Žmogus – gamtos kūdikis

- Žmogus – tobuliausias (gal būt) gyvybės Žemėje evoliucijos produktas.
- Jo visos esybės šaknys - ryšiuose su gamta.
- Pirmykštės bendruomenės ir agrarinėse epochose žmogus organiškai buvo susijęs su gamta: gyveno ir dirbo joje.
- Industrinė epocha ėmė kalti pleištą tarp žmogaus ir gamtos.
- Informacinėje epochoje - tai virsta sienomis.

Prasmingo gyvenimo misija:

1. **Nuolat tobulėjant** patiems ir mūsų aplinkos žmonėms,
2. nuosekliai **didinant ekonominius išteklius**,
3. **gerinti gyvenimo kokybę**,
4. **visiems** su mumis susijusiems asmenims.

/Stephen R. Covey/

Kodėl harmonija – būtina ?

**„Natura valde simplex est
et sibi consona“**

Isaac Newton

(„Gamta pati savaime yra labai paprasta ir
harmoninga.“)

Izaokas Niutonas

***„Tikrovė – paremta įstabiu paprastumu,
jei nesutrikdomi harmonijos ryšiai“***

E. Goldratt

Žinojimas – paprastumo sąlyga

- Kai suvokiame reiškinių esmę – viskas tampa paprasta ir elementaru.
- Sudėtingumas – nepakankamo pažinimo ir suvokimo požymis.
- Sudėtingumas – baugina ir sekina.
- Dėsniai atskleidžia reiškinių ryšius, priklausomybę ir ateities įžvalgą – nuspėjamumą.

Gamtos “pergudravimai” - pavojingi

- Pažindami gamtą, suvokiame jos dėsnius, susikuriame tikroviškus modelius, analogus.
- Bet koks visuomenės veiklos būdas, neturintis analogų gamtoje – abejotinas, iliuzinis, trumpalaikis.
- Nuolat pasireiškiančios krizės – to įrodymas.

Industrinės nuodėmės

- Industrinis darbo pasidalijimas konvejeriniu būdu sukūrė daugelį grėsmės priežasčių.
- Darbas virto pasikartojančių funkcijų deriniu, atsietu nuo bendrojo rezultato, jo naudos pajautimo. Dažnai pasikartojantys fiziniai veiksmai nualina kūną, dvasią ir veiklos malonumą.
- Darbas cechuose, gyvenimas daugiabučiuose nuskurkina žmoniškumą, kelia depresijas ir agresiją.

Vakarietiškas gyvenimo būdas – žaloja visuomenę:

1. Gyvenimas **skolon**,
2. Vartojimas **neužsidirbto**,
3. **Turtėjimas kitų neišprusimo** ir išnaudojimo sąskaita,
4. Darbo **rezultatų perskirstymas** formalių požymių, o ne rezultatyvumo pagrindu.

Amerikiečiai (JAV) – didžiausi skolininkai

- Bendroji JAV visuomenės skola (valstybės, žmonių ir įmonių) – **apie 400 proc. BVP**
- **Gyventojų asmeninės santaupos – apie 2 proc. BVP.**
- Ekonomikos skatinimo įrankis – vidinio vartojimo didinimas.
- Pagrindinis šalies eksporto produktas – didėjanti JAV dolerių emisija, valstybės skolos sąskaita.
- Gamtoje tokių analogų nėra.

Europos PIIGS šalys vejas JAV

- **Graikija** ant defolto slenksčio.
- Už jos eilutė: **Ispanija, Portugalija, Italija, Airija.** (gal ir Pabaltijo šalys).
- Visur priežastis - ta pati: **valgyti** derliaus daugiau, nei jo išsiauginta, **valgyti** neatsižvelgiant į sėklos atidėjimo ir naujo derliaus auginimo būtinybę, t.y., **negaunant būtinos investicinės grąžos.**

Socialistinės industrijos epocha sugadino ir mūsų žmones:

1. Įskiepijo **mitą**, kad valdžia privalo pasirūpinti kiekvienu.
2. Panaikino **veiklos derlingumo** vertinimus.
3. Įtraukė į **finansinės narkomanijos** liūną:
nuo algos iki algos, nuo pašalpos iki pašalpos...
4. Išnaikino poreikį **investuoti** į savo asmeninę ateitį.

Izoliavimasis nuo artimiausios aplinkos – daugelio Nepių priežastis

- Jaunimas praranda tikrovės suvokimo galimybes dėl:
 1. Per ankstyvo **atskyrimo** nuo tėvų;
 2. Skurdaus pasaulio pažinimo starto **ne** tiesioginėje **gamtos aplinkoje**;
 3. Švietimo sistemos atsiribojimo nuo gamtos ir **atsakomybės už moksleivių ateities rezultatų**;
 4. **Bendruomeninio kaimo** formavimo nebuvimo.

Taurinkime lavinimo aplinką

- Gyvenimo, lavinimo ir ugdymo disharmonija sudaro sąlygas naujoms ir stiprėjančioms krizėms kauptis ir įsibujoti.
- Gamtos ir jos dėsnių pažinimas privalo tapti natūralaus lavinimo pagrindu.
- Harmoningai ugdant pagrindinius asmenybės galios polius: fizines galias bei sveikatą, emocinį, protinį intelektą bei sielą, mes tinkamai paruošime jaunimą svarbiausiems ateities gyvenimo mūšiams.

Žano Žako Russo šūkis:
“Atgal į gamtą”
tampa vis aktualesniu nūdienai